

Taksojen ja maksujen yleiset perusteet

Kunnanhallitus 02.12.2024 § 152

198/02.09.00/2024

Valmistelija

Kunnanjohtaja Johanna Mäkelä
Puh. 040 7244 603
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Kuntalain 14 § momentin 8 mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Yleisistä perusteista valtuusto voi päättää talousarvion yhteydessä tai erillisellä ohjeella. Yleisissä perusteissa määrätään päälinjaukset siitä mitä taksojen ja maksujen määrittämisessä on otettava huomioon. Useista kunnan perimistä maksuista on säädetty tarkemmin erityislailla, jolloin noudatetaan myös erityislaissa annettuja määräyksiä.

Taksojen ja maksujen yleisissä perusteissa annetaan yleiset päälinjat maksujen määrittelylle, jonka mukaan kaikki taksat ja maksut on luokiteltava. Varsinaisista maksuista ja niiden yksityiskohdista päättäminen kuuluu kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle, asianomaiselle lautakunnalle tai muulle toimielimelle tai yksihenkilöiselle viranomaiselle sen mukaan, miten asiasta on säädetty tai määrätty lainsäädännössä, hallintosäännössä tai muulla päätöksellä.

Kunnan maksuilla tarkoitetaan sekä julkisoikeudellisia että yksityisoikeudellisia maksuja. Julkisoikeudellisella maksulla tarkoitetaan kunnan kannettavaksi laissa määrättyä suoritusta, jonka perusteista tai määrästä voidaan määrätä esim. laissa tai asetuksessa. Näitä ovat mm. rakennustarkastus- ja valvontamaksut sekä varhaiskasvatusmaksut. Julkisoikeudelliset maksut ovat suoraan ulosottokelpoisia.

Yksityisoikeudellisella maksulla tarkoitetaan maksua, jossa kunnalla kantajana on sama asema kuin vastaavan laitoksen omistavalla tai vastaavia palveluja tarjoavalla yksityisellä, yrityksellä tai muulla yhteisöllä. Näitä maksuja ovat mm. vesi- ja jätevesimaksut, venepaikkamaksut ja erilaiset pääsymaksut. Yksityisoikeudelliset maksut perustuvat yleensä kunnan ja asiakkaan väliseen sopimukseen. Yksityisoikeudelliset maksut eivät ole suoraan ulosottokelpoisia, vaan ovat tuomiolla haettavia.

Perusteita ja maksuja harkittaessa tulee ottaa huomioon julkisoikeudellisten maksujen laissa tai sen nojalla säädetty määräytymisperusteet ja maksun suuruutta koskevat määrittelyt sekä hallinnon harkintavaltaa rajaavat yleiset periaatteet kuten yhdenvertaisuuden periaate.

Maksut voivat kuitenkin olla esim. eri käyttäjäryhmille tai käyttäjille erilaisia, kun maksujen erilaisuus ja eron suuruus on asiallisesti perusteltavissa. Esim. yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjimästä ketään iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Sellainen peruste tai käytäntö, jolla on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytettävät keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia, ei kuitenkaan ole syrjivä, vaikka olisikin henkilöön liittyvä ja asettaisi eri

käyttäjryhmiä erilaiseen asemaan. Käyttäjryhmittäinen maksujen eriyttäminen on siten mahdollista, kunhan samaan käyttäjryhmään kuuluvia kohdellaan samalla tavoin.

Kuntalain 14 § perusteella kunnanvaltuuston tulee päättää maksujen ja taksojen yleisistä perusteista. Hallintosäännössä toimivaltaa maksujen ja taksojen päättämisestä on jaettu eri toimielinten ja viranhaltijoiden tehtäviksi.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Johanna Mäkelä
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen ohjeen taksojen ja maksujen yleisistä perusteista. Lisäksi kunnanhallitus edellyttää, että toimialoilla tarkistetaan kunnan taksojen ja maksujen ajanmukaisuus vuoden 2025 aikana.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.